

Vergaderjaar 2010–2011

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 767

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2010

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en de Ecofin Raad van 6 en 7 december 2010 te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager

Geannoteerde Agenda van de Eurogroep en de Ecofin Raad van 6 en 7 december 2010 te Brussel

1. Economische en financiële situatie

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Tijdens de Eurogroep en de Ecofin zal gesproken worden over de economische en financiële situatie. Hoewel economisch herstel naar verwachting verder zal doorzetten, blijven de risico's substantieel en voornamelijk neerwaarts gericht. De mondiale groeicijfers van het derde kwartaal waren zwakker dan het tweede kwartaal, maar de onderliggende trend van conjunctureel herstel lijkt desalniettemin intact te blijven.

De economische groei van de eurozone in het derde kwartaal (kwartaal-op-kwartaal) bedroeg 0,4%. De verwachte groei in 2010 voor de eurozone is 1,7%. Nederland kreeg te maken met een krimp van 0,1% in het derde kwartaal (kwartaal-op-kwartaal), mede door de afname in uitvoer van gas. De geraamde groei voor Nederland in 2010 is 1,7%. Op korte termijn is het onwaarschijnlijk dat de inflatie snel zal oplopen, omdat op dit moment de economie relatief lage bezettingsgraden van de productiecapaciteit kent.

In Nederland is de seizoensgecorrigeerde werkloosheid in oktober afgenomen met 2000 personen ten opzichte van september. Nederland heeft, volgens de definitie van Eurostat, een verwachte werkloosheid van 4,4% in oktober. Dit zal de achtste maand op rij zijn dat Nederland een daling van de werkloosheid laat zien. De seizoensgecorrigeerde werkloosheid in de rest van de eurozone van oktober is nog niet gepubliceerd; cijfers worden eind november verwacht. De seizoensgecorrigeerde werkloosheid in de eurozone was in september 10,1%. Duitsland had in september een werkloosheid van 6,7%.

Het vertrouwen van de consumenten in de economie van de eurozone kende in november het hoogste niveau in drie jaar tijd. Dit werd veroorzaakt door het verbeterde oordeel over het economisch klimaat; de koopbereidheid veranderde daarentegen niet.

Op de financiële markten zijn daarentegen in de afgelopen weken de spreads verder opgelopen. De Ierse spread liep op naar boven de 600 basispunten over de Duitse Bund. Deze ontwikkelingen zijn een uiting van de onzekerheid op de markten. Ook de euro staat onder druk.

2. Financiële stabiliteit in de EU en de eurozone

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Tijdens de eurogroep zal wederom worden stilgestaan bij ontwikkelingen die relevant zijn voor de financiële stabiliteit in de EU en in het eurogebied. De afgelopen weken richtte deze discussie zich met name op de situatie in Ierland.

Op 21 november diende Ierland een formele steunaanvraag in. Hierop volgen onderhandelingen tussen de Ierse regering en het IMF, de ECB en de Europese Commissie om tot een pakket strikte beleidscondities te komen dat verbonden zal worden aan de financiële steun. De steun heeft de vorm van leningen. De omvang van de steun moet nog bepaald worden, evenals de respectievelijke bijdragen die komen van EFSM, EFSF, het IMF en van bilaterale leningen.

De uitkomst van deze onderhandelingen zal goedgekeurd worden door de Eurogroep en de Ecofin Raad. De Eurogroep besluit met unanimitéit over de activering van het EFSF voor steun aan Ierland. Voor besluitvorming over EFSM is een gekwalificeerde meerderheid van alle EU lidstaten nodig.

Nederland acht financiële steun aan Ierland noodzakelijk omwille van het behoud van de financiële stabiliteit in het eurogebied. Nederland dringt aan op een stevig, een streng en effectief pakket aan beleidscondities. De nauwe betrokkenheid van het IMF is van grote waarde.

3. Voorbereiding Europese Raad van 16 en 17 december:

a. Behandeling van pensioenstelsels in het Stabiliteits- en Groei Pact

Document: niet beschikbaar

Aard bespreking: bespreking

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Europese Raad van 28 en 29 oktober jl. heeft de Raad opgeroepen om vaart te zetten achter de werkzaamheden om te achterhalen op welke manier binnen het Stabiliteits- en Groei Pact (SGP) rekening kan worden gehouden met de impact van pensioenhervormingen. Hierbij staan het belang van het nemen van pensioenhervormingen en het hebben van een gelijk speelveld in het kader van het SGP centraal.

Negen lidstaten (Bulgarije, Tsjechië, Zweden, Litouwen, Letland, Polen, Roemenie, Slowakije, Hongarije) hebben in het kader van de discussies in de Werkgroep van Rompuy het punt opgebracht dat zij menen dat de regels van het SGP onnodig beklemmend werken voor genomen pensioenhervormingen (meer specifiek: de overstap naar een kapitaalgedekt pensioenstelsel). Verscheidene nieuwe lidstaten hebben de afgelopen jaren (gedeeltelijk) de overstap gemaakt naar een kapitaalgedekt pensioenstelsel. Deze overstap heeft een negatief effect op de overheidsfinanciën op de korte tot middellange termijn, maar moet op de lange termijn de houdbaarheid van de overheidsfinanciën verbeteren.

Zowel in de preventieve als de correctieve arm van het SGP zijn op dit moment al enkele clausules opgenomen om lidstaten die deze hervorming nemen tegemoet te komen. Afsproken is dat de Commissie en de Raad bij de beoordeling van de ontwikkeling van de overheidsfinanciën in de lidstaten tijdelijk (de eerste vijf jaren na een hervorming) rekening houden met de voorgenoemde pensioenhervorming. Dit stelt de betreffende lidstaten in staat om de overheidsfinanciën aan te passen aan het feit dat deze hervorming op de korte tot middellange termijn geld kost.

De betreffende lidstaten menen echter dat deze provisies onvoldoende zijn om aan hun zorgen tegemoet te komen, waardoor nog steeds een negatieve prikkel aanwezig is voor lidstaten die een dergelijke pensioenhervorming willen doorvoeren. Daarom zal tijdens de Ecofin Raad worden gekeken naar manieren om deze lidstaten tegemoet te komen. Uitgangspunt daarbij zal zijn dat gemaakte afspraken uit het verleden over de definities van het EMU-saldo en de EMU-schuld en over de classificatie van verschillende pensioenstelsels in de overheidsstatistiek, onaangetaast zullen blijven.

b. Bankenbelasting

Document: niet beschikbaar

Aard bespreking: goedkeuring rapport

Besluitvormingsprocedure: unanimiteit

Toelichting: Tijdens de Ecofin Raad van 7 december 2010 ligt een rapport voor over korte termijn kwesties omtrent bankenbelastingen en resolutie fondsen. Het rapport geeft een uiteenzetting van korte termijn kwesties die het gevolg zijn van het éézijdig invoeren van bankenbelastingen/heffingen door verscheidene lidstaten. Het betreft hier met name de dubbele belasting problemen en mogelijke manieren van toekomstige coördinatie tussen de verschillende nationale bankenbelastingen/heffingen. Het rapport stelt een mogelijke leidraad voor bij vormen van toekomstige nationale bankenbelastingen/heffingen.

4. Versterken van economic governance

Document: Commissievoorstellen economic governance, eindrapport Werkgroep van Rompuy

Aard bespreking: bespreking

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Het eindrapport van de Werkgroep Van Rompuy bevat voorstellen ter versterking van de economische beleidscoördinatie in de EU en het eurogebied. Daarnaast heeft de Commissie over deze onderwerpen gedetailleerde voorstellen gedaan. Tijdens de Ecofin Raad zal worden vastgesteld waar lidstaten al consensus over hebben bereikt, en zullen tevens de inhoudelijke knelpunten worden geïdentificeerd.

Op korte termijn zal daarnaast een Raadswerkgroep aan de slag gaan met de technische uitwerking van de Commissievoorstellen. In dit proces worden de Commissievoorstellen in lijn gebracht met de aanbevelingen van de Werkgroep van Rompuy. Dit is van belang voor de trilogie met het Europees Parlement die over deze voorstellen zal plaatsvinden tijdens de eerste helft van 2011.

Tijdens de Ecofin Raad zal worden gepraat over de manier waarop progressie richting de middellangetermijndoelstelling in het SGP (de preventieve arm van het SGP) gemeten moet worden, over de minimum-eisen die zullen worden gesteld aan de nationale budgettaire raamwerken van lidstaten, over de op te richten procedure voor macro-economische onevenwichtigheden en over de numerieke benchmark voor schuldreductie in het kader van de op te richten procedure voor overheidsschuld.

Voor Nederland is het gedurende deze discussies met name van belang dat zo dicht mogelijk bij de Commissievoorstellen wordt gebleven. Verwatering van de Commissievoorstellen dient bij de concrete uitwerking te worden voorkomen. Uiteraard dienen de eindconclusies van de Werkgroep van Rompuy te worden gerespecteerd, en een zo streng mogelijke invulling zal daarbij voor Nederland de inzet blijven.

5. Presentatie van de prioriteiten van het Franse voorzitterschap van de G20

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling en presentatie

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Frankrijk zal haar prioriteiten presenteren voor haar G20-voorzitterschap.

Frankrijk is sinds 13 november G20 voorzitter en zal op 3 en 4 november 2011 een top voor regeringsleiders organiseren. In aanloop naar deze top

zullen verschillende voorbereidende bijeenkomsten worden georganiseerd. Frankrijk zal de prioriteiten voor het voorzitterschap presenteren. Eerder gaf Frankrijk al aan komend jaar in te zetten op: hervorming internationaal monetair systeem, het indammen van excessieve prijschommelingen van grondstoffen en hun derivaten, en hervorming van mondiale governance.

Naast bovengenoemde prioriteiten zal Frankrijk bijzondere aandacht besteden aan ontwikkelingssamenwerking en het bestrijden van corruptie – hierbij wordt het werk dat reeds is verricht onder het Koreaanse voorzitterschap voortgezet – en aan werkgelegenheid.

6. Crisismanagement

Document: niet beschikbaar

Aard bespreking: Aannemen Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: Raadsbesluit

Toelichting: De Ecofin van 6 en 7 december zal Raadsconclusies over crisismanagement aannemen. Dit naar aanleiding van de mededeling «Een EU-kader voor crisisbeheersing in de financiële sector» van de Europese Commissie van 20 oktober jl. Om de schade aan het financiële systeem van een wanordelijk faillissement van een financiële onderneming te voorkomen, stelt de Europese Commissie in haar mededeling een kader bestaande uit drie elkaar opvolgende pijlers voor. Deze pijlers hebben betrekking op 1) de preventie van en voorbereiding op problemen bij financiële ondernemingen, 2) vroegtijdige interventie bij financiële ondernemingen in problemen en 3) ordentelijke afwikkeling in het belang van de financiële stabiliteit van financiële ondernemingen met onomkeerbare problemen. Tevens stelt de Europese Commissie in haar mededeling voor om ter financiering van de afwikkeling een stelsel van nationale afwikkelingsfondsen op te zetten. In algemene zin is Nederland positief over de door de Europese Commissie gepresenteerde hoofdlijnen voor het kader voor crisisbeheersing. Nederland steunt bijvoorbeeld de systematiek die de Europese Commissie voorstelt, te weten de trapsgevoelige vormgeving van mogelijk ingrijpen bij financiële ondernemingen en dat binnen elke pijler afhankelijk van een bepaalde situatie specifieke instrumenten kunnen worden ingezet. Nederland is echter niet van mening dat de afwikkeling door middel van een stelsel van nationale afwikkelingsfondsen behoort te geschieden.